

doc. Ing. arch. Vladimíra Šilhánková, Ph.D.

**PROREKTORKA
PRO VĚDU A TVŮRČÍ ČINNOST**

Vysoké učení technické v Brně
Fakulta architektury
Poříčí 5
639 00 Brno

V Praze dne 1.7.2016

**Věc: Oponentní posudek k disertační práci „Analýza suburbanizace v kontextu
příměstských vesnic“**

Doktorand: Ing. arch. Kryštof Ferenc
Školitel: Prof. Ing. arch. Jan Koutný, CSc.
Datum zpracování: 2016

Na základě Vaší žádosti Vám zasílám oponentní posudek k disertační práci Ing. arch. Kryštofa Ference na téma „Analýza suburbanizace v kontextu příměstských vesnic“.

Téma zvolené pro práci

Předložená disertační práce se zabývá vysoce aktuální problematikou suburbánní zóny měst a vesnice v přímé vazbě na velká města. Práce je založena zejména na komparaci příkladů z Moravy – zejm. z Brna a z Bavorska – zejm. z Řezna (Regensburg). Poněkud nepochopitelný je název práce, který deklaruje pouze zpracování analýzy, a to i přesto, že autor v práci dochází i k syntéze a doporučením. Bez uvedení slůvka „analýza“ byl by vztah názvu a obsahu práce vyváženější. Práce vychází ze souboru hypotéz - východisek, které osobně považuji za poněkud problematické, protože se neopírají o širší teoretický kontext, ale pouze o názor autora, který je zde vydáván za objektivní pravdu, případně o literaturu resp. autora, který je autorovi práce názorově blízký. Např. osobně nemohu souhlasit s východiskem, že suburbanizace je „nevyhnutný proces“ Práci by bývala prospěla větší objektivita. Práce sama není ale na uvedených východiscích postavena, lze je spíše chápat jako jakýsi autorům osobní vklad či pohled na zkoumanou problematiku. Formulovaný cíl práce „*najít a pojmenovat zásady, jak postupovat při plánování nové zástavby v suburbiích tak, aby nová zástavba těžila z bonity místa, kde se nachází a zároveň při plánování zajistit, aby byly co nejlépe zvládnuty negativní vlivy, které na vesnici má masivní výstavba nových částí*“ je v práci v zásadě naplněn.

Výstavba a struktura práce

Práce je členěna do šesti základních kapitol, které jsou dále tříděny do jednotlivých dílčích podkapitol. Práce je logicky a přehledně vystavěna. První kapitola je věnována hypotézám – východiskům, které nahrazují obvyklý úvod. Za ne úplně šťastné lze považovat vložení kapitoly 3.2. Základní rozdíly v nastavení systémů územního plánování v České republice a v Bavorsku, která shrnuje výsledky části práce, která je uvedena až následně. Za problematickou lze rovněž považovat skutečnost, že práce představuje poměrně obsírně situaci v Bavorsku bez adekvátní protiváhy situace v České republice. Mezi řádky lze vyčíst autorovo očekávání, že situace v České republice se zřejmě všem známa, nicméně z pohledu vědecké komparace je toto očekávání metodologicky problematické. Práce by si zasloužila alespoň stručný paralelní vhled do územně plánovacího systému i v ČR. Jádrem práce tvoří kapitoly 5., 6. a 7. – Zhodnocení současného stavu problematiky, Analýza vybraných struktur v Brně a Analýza vybraných struktur v Regensburgu. Tato část práce je poměrně rozsáhlá, je pečlivě zpracovaná, doplněná celou řadou grafických rozborů, které zkoumaný problém jasně precizně dokumentují. U Brna zvolené lokality transformaci venkovských prostorů na městské zcela jednoznačně dokumentují. V případě Regensburgu, přestože je popis lokalit zajímavý a velmi fundovaný, nepřináší vždy jasnou vazbu na tuto transformaci (viz. kap. 7.5. a 7.6.). Škoda, že pro analýzy jednotlivých lokalit nebyla zvolena jednotná metodika, protože ta by závěrečnou komparaci kvalitativně povýšila. Na některých místech tak pak bohužel docházíme složitě k jednoduchým a obecně známým urbanistickým „pravdám“, např. že postupné vývojové změny jsou lepší než změny skokové. Závěr práce přináší srovnání systémů v ČR a v Bavorsku a definuje jejich hlavní rozdíly, na základě nichž jsou formulována doporučení, která jsou jasná, stručná a srozumitelná. Závěru práce je třeba ale vytknout, že odpovídá jen na část stanovených cílů.

Forma práce a použitá literatura

Práce obsahuje 183 stran, z nichž vlastní text práce tvoří 157 stran. Její rozsah je standardní. Práce je bohatě doprovázena graficky. Systém číslování grafických příloh je natolik složitý, že jeho logiku nelze při čtení práce jednoduše postihnout. Proč jsou obrázky číslovány od č. 101, když jsou v 5. kapitole?

Práce čerpá ze 46 zdrojů vč. odkazů z webových stránek a dále uvádí 47 titulů další literatury. Logika členění na „zdroje“ a „literaturu“ není z práce zřejmá. Rozložení zdrojů mezi české a cizojazyčné je rovnoměrné, což samozřejmě logicky vyplývá z charakteru práce. Celkový rozsah zdrojové literatury je adekvátní.

Práce je psána vysoce kultivovaným odborným jazykem, který jednoznačně ukazuje na vysokou odbornou erudici autora, a to jak v českém, tak i německém jazykovém prostředí. Tu a tam se objevují drobné terminologické nepřesnosti např. na str. 26 a 27 „urbanistický zásah“ a „urbanistická akce“, které zjevně popisují stejný jev. Po formální stránce je ale třeba autorovi vytknout občasné užívání 1. osoby jednotného čísla.

Dále je v práci uveden rozsáhlý přehled odborné a publikační činnosti autora, který rovněž poukazuje na jeho vysokou odbornou erudici.

Hodnocení a připomínky

Práce je kvalitně zpracována. Přináší a soustřeďuje řadu materiálů a dat. **Stanovený cíl práce by v zásadě splněn.** Práce splňuje podmínky uvedené v § 47 odst. 4 Zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách.

Předloženou disertační práci k obhajobě doporučuji, a to i přes výše uvedené výtky, které považuji za středně významné.

V rámci obhajoby žádám, aby autor uvedl jednoznačné srovnání českého a bavorského územně plánovacího kontextu tak, aby bylo nepopíratelně zřejmé, v čem tyto rozdíly spočívají a jaké z toho plynou důsledky pro územně plánovací praxi.

doc. Ing. arch. Vladimíra Šilhánková, Ph.D.